

Oahppoplána

Sámi birasehtalaš vierut

SER 102

10 oahppočuoggá

1. Oahpu namma

Sámegillii: Sámi birasehtalaš vierut
Dárogillii: Samiske miljøetiske aspekter
Eanjalasgillii: Sámi environmental ethical aspects

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda: SER 102
Dássi: Bachelor, vuodđooahppu
Viidodat: 10 oč
Galli lohkanbaji badjel: 1
Oahpu lágideapmi: Oassi oahpahus lágideapmi fysalaččat Sámi allaskuvllas ja oassi neahttaoahpahussan.

3. Oahpu gullevašvuohta

Oahppoovttadat lea geatnegahtton fágaohppu Boazoealáhus bachelorprográmmas ja Sámi servodatfága bachelorprográmmas.

4. Sisabeassangáibádusat

- Dábalaš sisabeassangáibádusat alitohppui. Sisabeassanvuodđu sáhtta leat juogo oppalaš lohkanbalašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnása) dahje reálagelbbalašvuohta. Oppalaš lohkanbalašvuođa gáibádusat olgoriikkaohcciide bohtet ovdan [GSU-listtus](#).
- Davvisámegiellamáhttu.

Sámegiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiella vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200–300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegielloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbalašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. Oahpahus- ja eksámengiella

Oahpahus- ja eksámengiella lea davvisámegiella. Muhtun logaldallan sáhtta davviriikkalaš gielaide dehe engelasgillii. Oahpahus eanjalasgillii ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahus dulkojuvvo dárbbu mielde.

6. Sisdoallu

Oahpus studeanta oážžu vuoddodieđuid birasehtalaš gažaldagaide sámi árbevirolaš mitalusain ja práksisiin ja vieruin, nu go dat bohtet ovdan čálalaš gálduin ja njálmmálaš mitalusain. Studeanta oahppá maid oaidnit mo olbmo sadji máilmmis muđui sáhtta leat ipmirduvvon iešguđetge láhkai. Seammás oahpahus addá diehtovuđu gažaldagaide mat gullet min otná diliid smávit ságaide ja stuorit diskurssaide.

7. Oahppanjoksos

Manjel čadáhuvvon oahpu galgá kandidáhtta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Studeanta

- diehtá váldodutkamiid main fáddán leat birasehtalaš áššit sámi diliin
- diehtá muhtun sámi mitalusaid, práksisiid ja vieruid main bohtet ovdan sámi ehtalaš jurddahanvuogit olbmo dahkamušas ja ovddasvástádusas birrasii
- dovda guovddáš doahpagiid mat gullet sámi ipmárdusvugiide das makkár olmmoš ja eará sivdnádusaid oktavuodát leat
- lea oahpásnuvvan dasa movt sáhtta oaidnit ja árvvoštallat mitalusaid ja práksisiid dulkoma vejolašvuodaid ja vuolggasajiid
- oaidná mo árbevirolaš- ja servodatfágalaš geahčastagas sáhtta guorahallat birasgažaldagaid.

Máhttu:

Studeanta

- máhtta ávkki atnit ja seammás vávjevaččat árvvoštallat ovdalaš čálalaš gálduin sámi ehtalaš gažaldagaid
- máhtta ovdanbuktit muhtun sámi mitalusa ja/dahje práksisa ja/dahje vieru main bohtet ovdan sámi ehtalaš jurddahanvuogit olbmo dahkamušas ja ovddasvástádusas birrasii.

Obbalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- máhtta ovdanbuktit mitalusaid ja ovdalaš práksisiid otná birasehtalaš diskurssaide
- sáhtta searvat ságastallamiidda birasehtalaš áššiid birra ja máhtta muhtun muddui čilget ehtalaš beliid main vuolggasadji lea sámi mitalusain ja práksisiin.

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Oahpahus lágiduvvo logaldallamin, joavkobargun ja čuovvovaš studeantaságastallamin, ja bagadallamin. Dollo(jit) oahpahusdeaivvadeapmi/-deamit, oassi lea neahttaoahpahus. Vurdojuvvo ahte studeanttat servet aktiivvalaččat deaivvadeamiide ja neahttaoahpahussii.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Čuovvovaš gáibádusat leat eaktun beassat eksámenii:

- 2-3 siidosáš čálalaš bargu välljejuvvon fáttás oahpu sisdoalu vuodul.
- Refleksuvdnačálus (eanemusat 1.5 siiddu) čálalaš barggu sisdoalu birra.
- Individuála 10-minuhtasaš ovdanbuktin čálalaš barggu birra bagadallansemináras, dasa lassin bohtet gažaldagat ja digaštallan studeantajoavkkus.

10. Eksámen

5-beaivásaš čálalaš ruovttueksámen mas studeanta vällje fáttá oahpu sisdoalu vuodul maid oahpaheaddji dohkkeha. Vástádusa guhkkodat galgá leat 5-7 siiddu.

Eksámenbargu árvvoštallojuvvo ECTS-vuogádaga árvosániid mielde, mas buoremus árvosátni lea A ja vuolimus ceavzinárvosátni lea E. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.